

عنوان مقاله:

ساخت یابی برنامه توسعه در ایران عصر پهلوی

محل انتشار:

پژوهش نامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، دوره 12، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

محمد سالار کسراییی - دانشیار پژوهشکده علوم اجتماعی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران

بهزاد اصغری - دانش آموخته دکتری تاریخ و پژوهشگر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تجربه ایرانیان در دوران معاصر با مفهوم توسعه پیوند خورده است. این مفهوم که در قرن بیستم رواج یافت، تاثیر زیادی بر ساختارها، فرایندها و رویکردهای اندیشه ای به جای گذاشته است. در ایران نیز با روی کار آمدن حکومت پهلوی، مفهوم توسعه مبتنی بر الگوهای نظری مختلف، در جهت گذار ایران از جامعه سنتی به جامعه صنعتی به کار گرفته شد. اما علیرغم اجرای ۵ برنامه توسعه، جامعه عصر پهلوی دچار بحران ها، گسست ها و شکاف های عظیمی شد که نتیجه آن در انقلاب سال ۱۳۵۷ نمود یافته است. از این رو، پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به چگونگی ساخت یابی برنامه های توسعه اجرا شده در ایران عصر پهلوی و کارکرد آن در روند توسعه ایران است. این پژوهش با رویکرد جامعه شناسی تاریخی صورت خواهد گرفت. به این معنا هم به بستر تاریخی رویدادها و هم به ساختارها و فرایندهایی که بر اساس الگوی نظری توسعه شکل گرفته است، توجه خواهد شد. علاوه بر آن به تعامل دوسویه کنشگر-ساختار در این صورتبندی خواهیم پرداخت. مطالعه حاضر بر آن است که برنامه های توسعه پیش از انقلاب، به دلیل تضادهای موجود در سطح نظری و کنشگران نتوانست به ساخت منسجم دست پیدا کند و در بستر تاریخی نیز امکان ساخت یابی گفتمان توسعه و تثبیت معنایی و مفهومی آن مهیا نشد.

کلمات کلیدی:

برنامه توسعه، عصر پهلوی، جامعه شناسی تاریخی، کنشگر-ساختار، ساخت یابی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1919863>

